

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

IES G. TORRENTE BALLESTER
Rúa Herminia Farina, s/n
36003 PONTEVEDRA
Tfno. 986 863 612 - FAX 986 863 613

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICO- PROFESIONAL

CURSO 2014-2015

XEFA DO DEPARTAMENTO: BENITA-VICTORIA MARTÍNEZ JORRÍN

PLAN DE ORIENTACIÓN DO CURSO 2013/2014

1. Introducción
2. Contextualización e Características do centro
 - 2.1. Alumnado
 - 2.2. Composición e funcións do Departamento
 - 2.3. Calendario de reunións.
3. Obxectivos xerais e accións prioritarias
4. Ámbitos de actuación
 - 4.1. Plan de Atención á diversidade
 - 4.2. Plan de Acción Titorial
 - 4.3. Plan de orientación académico-profesional
 - 4.4. Actuacións coas familias
 - 4.5. Actuacións cos Centros Adscritos
5. Metodoloxía
6. Recursos
7. Temporalización
8. Avaliación

1.- INTRODUCCIÓN.

Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, reconece a diversidade entre o alumnado nas súas habilidades e expectativas.No Preámbulo establece os principios básicos de :

- a) Educación de calidade para todo o alumnado.
- b) Equidade na educación que garanta a igualdade de oportunidades
- c) Esfuerzo compartido por todas as persoas que compón a comunidade educativa.

No Título II, EQUIDADE DA EDUCACIÓN, no capítulo I e II, remarca a especial atención que, dentro da escolaridade obrigatoria, han de ter as medidas de atención a diversidade para, por medio da prevención das dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica dos apoios e reforzos oportunos en tempo e forma, lograr o marco dunha *escola inclusiva* que acuda, segundo sexa necesario, ás medidas organizativas e/ou curriculares precisas para asegurar o principio de equidade, sen prexuízo de garantir unha educación de calidade para todo o alumnado. Desta maneira, a atención á diversidade deixa de ser unha medida que responde ás necesidades dunha parte do alumnado para pasar a ser unha necesidade de todo o alumnado e de todas as etapas educativas, converténdose no principio reitor desta actividade

No título preliminar, Capítulo I: PRINCIPIOS E FINS DA EDUCACIÓN, no Art. 1. establece como un dos fins, o pleno desenvolvemento da personalidade e das capacidades afectivas do alumnado, a formación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre homes e mulleres, o recoñecemento da diversidade afectivo-sexual, así como a valoración crítica das desigualdades que permita superar os comportamentos sexistas.

A orientación educativa e profesional dos estudantes é considerada como un medio para o logro dunha formación personalizada, que propicie unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores.

A Lei orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, establece nos apartados:

I.- que todos e cada un dos alumnos e alumnas serán obxecto dunha atención, na busca do desenvolvemento do talento.

II.- as familias son as primeiras responsables da educación dos seus fillos e por ilo o sistema educativo ten que contar ca familia

III.- Equidade e calidade son caras da mesma moeda. O sistema educativo ten que dar prioridade a eliminar calquera atisbo de desigualdade. A calidade é un elemento constituínte do dereito á educación.

IV.- As habilidades cognitivas, sendo imprescindibles, no son suficientes, é necesario adquirir desde idades temperas competencias transversais, como o pensamento crítico, a xestión da diversidade, a creatividade ou a capacidade de comunicar, e actitudes clave como a confianza individual, o entusiasmo, a constancia e a aceptación do cambio.

A orientación, tal e como se recolle no Decreto 120/98 do 23 de Abril, polo que se regula a Orientación educativa en Galicia e na Orde do 24 de Xullo do 99 que desenrola dito Decreto, enténdese como un proceso que inclúe a toda a comunidade educativa, que comeza dende a escolarización do neno/a e remata o finaliza-las ensinanzas non universitarias.

Trátase de un proceso global que integra aspectos relativos o desenvolvemento persoal, os procesos de ensino aprendizaxe, e a toma de decisións.

O modelo de orientación elixido é un modelo sociopsicopedagóxico no senso de que sitúa prioritariamente o problema nas características do contexto de interacción e no só no alumno como única fonte do problema (modelo clínico).

Neste modelo non ten cabida unha orientación entendida como intervención puntual, remedial e sistemática e como tarefa exclusiva do orientador. A orientación debe enfocarse como unha actividade dentro do currículo escolar de forma que sexa unha tarefa compartida por todos os compoñentes da comunidade educativa.

Tendo en conta os referentes mencionados, elaborase a programación que a continuación se presenta.

2.- CONTEXTO E CARACTERÍSTICAS DO CENTRO.

O IES Gonzalo Torrente Ballester de Pontevedra sitúase na bisbarra da capital de provincia. Conta con tres centros adscritos de Educación Primaria pertencentes a dúas parroquias rurais do concello: o CEIP A Carballeira de Lourizán, e o CEIP San Martiño e o CEIP de Cabanas de Salcedo. Ademais, no Bacharelato recibe alumnos de concellos limítrofes como Soutomaior, Marín, Vilaboa, etc. Conta tamén con alumnos procedentes doutros países, como Colombia, Perú, Marrocos, etc.

A oferta educativa do IES abrangue a Educación Secundaria Obrigatoria e as modalidades de Humanidades e Ciencias Sociais, e Ciencias e Tecnoloxía do Bacharelato LOE. Impártense tamén dous ciclos formativos (LOE) de grao superior da familia profesional de Edificación e Obra Civil : Proxectos de Obra Civil, e Proxectos de Edificación.

O equipo docente está formado por 63 persoas, ás que hai que engadir dous administrativos, tres conserxes e tres persoas que se encargan da limpeza das instalacións. O equipo directivo está formado polo director, o vicedirector, a xefa de estudos e o secretario. Os outros órganos de goberno son o Consello Escolar e o Claustro de Profesores.

No que toca ó equipamento cóntase cunha Sala de Profesores, unha Sala de Titoría, despachos de cargos directivos, Secretaría, Conserxaría, Salón de Actos, Biblioteca, Aula de Informática, Aula de Audiovisuais, Aula de Música, Departamentos, Laboratorios, Ximnasio e campos deportivos.

As clases ten lugar os luns e xoves de 8:30 a 15:00 horas e os resto dos días de 8:30 as 14:10 horas. Os ciclos ademais teñen horario de tarde os mércores de 16:00 a 19:30 horas.

2.1.- Alumnado

O número total de alumnos matriculados para o curso 2014-2015 (no momento de redactar a programación) é de 547: 291 na ESO (tres grupos de 1º ESO, cun total de 79 alumnos, tres grupos de 2º ESO cun total de 77 alumnos, tres grupos de 3º ESO e un grupo de PDC, cun total de 77 alumnos e tres grupos de 4º ESO e un curso de PDC cun total de 58 alumnos); 221 no Bacharelato (5 grupos de 1º, dous de Humanidades e Ciencias Sociais e 3 de Ciencias e Tecnoloxía, e 4 grupos no 2º curso de Bacharelato, dous de Humanidades e Ciencias Sociais e dous de Ciencias e Tecnoloxía); e 35 alumnos nos Ciclos Superiores (12 alumnos no 1º curso de Proxectos de edificación e 13 no segundo curso, e 1 alumno no 1º curso de Proxectos de obra civil e 9 no segundo curso do mesmo ciclo).

2.2- Composición e funcións do departamento de orientación

No Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, e posteriormente na Orde que o desenvolve (24 de xullo de 1998), considérase que o Departamento de Orientación constitúe, dentro de cada centro, o garante de que a orientación, entendida como proceso que inclúe a toda a comunidade educativa que comeza no momento da escolaridade e remata ó finaliza as ensinanzas non universitarias, forma parte esencial da actividade educativa sendoe unha vía de asesoramento permanente ó profesorado e ás familias. Este carácter de Continuidade que posúe a orientación implica a necesidade de establecer un plan de actuación común dos departamentos de orientación dos institutos de educación secundaria cos departamentos de orientación dos centros que teñen adscritos. Neste senso, o artigo 3º de dito decreto establece a composición do Departamento de Orientación dos I.E.S. No curso 2014-2015, no IES G.Torrente Ballester a composición é a seguinte:

- Xefa do departamento: B.Victoria Martínez Jorrín
- Profesora de Pedagogía Terapéutica: Mª Dolores Ortigueira Hermida.
- Titora do Ámbito Socio-Lingüístico *
- Titor do Ámbito Científico Tecnolóxico : *
- Profesora da área de formación e orientación laboral: María Isabel Martín García.
- Orientadora do CEIP de Cabanas:Sabela Torres Quelle.
- Orientadora do CEIP de San Martiño de Iglesias:Yolanda Rodríguez Macla.
- Orientadora do CEIP A Carballeira:Rosa Fuentes Gil.

* Na data de realización da programación aínda non estaban nomeados

O mesmo tempo no artigo 6º do mencionado decreto e no 5º da orde que o desenvolve asígnanselle as seguintes funcións:

- a) Valorar as necesidades educativas, no ámbito da orientación, dos alumnos e alumnas do seu contorno e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- b) Elaborar, de acordo coas directrices establecidas polas comisións de coordinación pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e profesional, e do plan de acción tutorial dos centros, así como coordina-lo profesorado e ofrecerlle soporte técnico para o desenvolvemento destes plans.
- c) Participar na elaboración dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención do alumnado con necesidades educativas especiais e nos principios de avaliación formativa e, cando cumpra, na adecuación dos criterios de promoción.
- d) Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivadas tanto de condicións desfavorables como de altas capacidades que presenten os alumnos e as alumnas.

- e) Participar na avaliación psicopedagóxica e no deseño e desenvolvemento de medidas de atención a diversidade.
- f) Facilitarlle ó alumnado o apoio e asesoramento necesarios para afrontar os momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, coma o ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa e, cando corresponda, a elección de optativas ou de itinerarios formativos, a resolución de conflitos de relación interpersoais ou a transición á vida profesional.
- g) Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos e en calquera outros relacionados co seu ámbito de actuación.
- h) Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos.
- i) Favorecer o proceso de maduración vocacional orientando e asesorando o alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais, así como as ofertas do seu contorno que lle faciliten elixir responsablemente.
- j) Coordinar a orientación laboral e profesional con outras administracións ou institucións.

Funcións que determinan a liña de intervención e das que se desprenden os obxectivos que desde o departamento de orientación prográmanse para o actual curso 2014-15.

2.3 Calendario de reunións

O día de reunión do departamento, tal e como recolle a *Orde do 4 de xuño de 2012, no punto 3* levarase a cabo fora do horario lectivo a lo menos unha vez ó mes.

Durante o presente curso o día e a hora da reunión será o martes de 13:20 a 14:10 horas. Unha vez incorporados o resto dos membros, se esta hora non é do agrado da maioría, se propondrá outra, e/ou poderanse realizar dúas reunións: unha cas orientadoras dos CEIPs adscritos e outra co profesorado do Dto de Orientación que pertenza ó centro.

Unha vez ó mes a reunión dedicarase a facer o seguimento da programación. Sen prexuízo do establecido no punto anterior, durante os meses de xuño e setembro celebraranse as reunións que sexan precisas para a elaboración da programación anual do curso, da memoria final e das propostas que correspondan a programación xeral anual.

De cada reunión a xefatura levantará acta deixando constancia dos asistentes e dos acordos adoptados.

Ademais , a orientadora e a profesora de pedagogía terapéutica sería desexable que mantiveran reunións semanal, ó a lo menos quincenal para levar a cabo o seguimento dos reforzos fora e/ou dentro da aula ordinaria. (esta hora será determinada tendo en conta os horarios das ámbalas dúas, podendo non ser fixa en data e hora).

Co profesorado titor, ó non ter posibilidade de establecer unha hora de reunión, por falta de recursos humanos, a comunicación será establecida nos momentos que lles permita o seu horario de forma presencial no departamento, e en calquera momento a través do correo electrónico.

Ca Xefatura de Estudos manteranse reunións semanais, dentro da dispoñibilidade do noso horario.

Tamén se manteran reunións coa Traballadora social, coa responsable do Secretariado xitano, e con cantos responsables de institucións externas ó centro se requira manter contacto, co obxectivo de mellorar o proceso educativo do alumnado. Nestes casos sen horario previamente establecido.

Horario do departamento de Orientación

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
8:30 a 9:20					
9:20 a 10:10	DO	DO		DO	DO
10:10 a 10:25	GARDA	TA		TA	TA
10:25 a 11:15	DO	DO		DO	DO
11:15 a 12:05	DO	DO		DO	DO
12:05 a 12:30	GARDA	TA		TA	TA
12:30 a 13:20	DO	DO		DO	DO
13:20 a 14:10		RD			
14:10 a 15:00					
16:00 a 16:50			TP		
16:50 a 17:40			TP		
17:40 a 17:50 (RECREO)					
17:50 a 18:40			DO		

TA: ATENCIÓN AO ALUMNADO **TP:** TITORIA PAIS **DO:** ORIENTACIÓN
RO: REUNIÓN DEPARTAMENTO

Tendo en conta que a xefe do departamento impartirá titorías de orientación académico-profesional, e as que se requiran de dinamización de grupos, resolución de conflitos, etc., este horario será flexible, xa que as actividades se levarán a cabo nas horas de titoría da ESO e nas horas de Atención Educativa/Relixión no bacharelato.

3. OBXECTIVOS XERAIS E ACCIÓNS PRIORITARIAS

Os obxectivos xerais de actuación do departamento de Orientación para o curso 2014-15 están pensados a partires das recomendacións establecidas pola **Circular 18/2007** das Direccións Xerais de Ordenación Educativa e Innovación Educativa e de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións para unificar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional das ensinanzas escolares de Galicia, e da **Circular 8/2009** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación educativa, pola que se regulan algunhas medidas de atención á diversidade para o alumnado de ESO. Así como a última circular (**Circular 10/2010**) da Dirección xeral de educación, formación profesional e innovación educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tendo en conta dunha parte as circulares citadas e as necesidades do contexto recollidas na memoria anual, as **accións prioritarias** para este curso serán as seguintes:

- Asesoramento e colaboración, no desenvolvemento e avaliación do Proxecto educativo do Centro.
- Seguimento e avaliación do Plan de atención á diversidade, nos termos que indica o *Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado*.
- Colaborar na posta en práctica do plan de mellora da convivencia, así como na dinamización da mesma.
- Asesorar, colaborar e incorporar contidos ó plan de acción tutorial, relacionados coa aprendizaxe emocional, a dinámica de grupos e a igualdade real entre homes e mulleres.
- Continuar ca incorporación ó PAT, programas e accións que incidan na aprendizaxe dos valores propios dunha sociedade participativa e democrática

favorecedores dun clima de convivencia e respecto entre a persoas e as culturas.

- Levar a cabo o programa básico de habilidades sociais, que contempla actuacións para o desenvolvemento cognitivo, para o autoconñecemento e a mellora da autoestima. Este programa será levado a cabo pola orientadora nos casos que o requiran.
- Desenvolver o programa de habilidades sociais para o alumnado que sexa reiteradamente expulsado da aula ou acumule faltas de orde, coa finalidade de corrixir as condutas disruptivas e mellorar a súa integración no centro educativo.
- Diseñar accións de atención temperá que proporcionen respostas educativas apropiadas e adaptadas de carácter preventivo e compensador, tanto para o alumnado do noso centro como dos centros de Educación Primaria adscritos.
- Revisar, e avaliar obxectivamente as medidas de apoio e/ou reforzo para avanzar na prevención dos problemas de aprendizaxe e na loita contra o fracaso escolar. (Tentarase que se realice a avaliación en reunións ca Xefa de estudos, orientadora e profesorado de apoio)
- Asesorar sobre a conveniencia de reflexionar sobre as estratexias que se utilizan nas medidas de atención á diversidade.
- Coordinar actuacións coas Orientadoras dos centros adscritos, sobre todo no tránsito da etapa de primaria a secundaria.
- Colaborar co profesorado titor na avaliación inicial do alumnado, especialmente co que comeza a súa escolarización, e realizar as avaliacións psicopedagóxicas que se consideren necesarias.
- Levar a cabo unha reunión, despois da avaliación inicial de Primeiro de ESO, cas orientadoras de Educación Primaria, para contrastar a información recibida ca percepción do equipo educativo de primeiro de ESO.
- Colaborar co profesorado no afianzamento de hábitos de estudo e traballo que favorezan a aprendizaxe autónoma e o desenvolvemento das capacidades do alumnado, así como afianzar o sentido do traballo en equipo, a valoración das apartacións dos demais e o respecto a outras formas diferentes de pensar.

- Propoñer actuacións para promover unha maior participación e implicación das familias na vida do centro e na educación dos seus fillos/as
- Diseñar e levar a cabo accións específicas que faciliten a transición do sistema educativo ó mundo laboral.
- Ofrecer información ó alumnado do centro sobre itinerarios formativo-profesionais, dando a coñecer a oferta educativa e as perspectivas de inserción laboral.
- Reunións colectivas dos pais de todo o alumnado despois da avaliación inicial.
- Informar aos menores de idade que abandonan sen acadar o título de graduado, sobre as ensinanzas que poden proseguir para conseguilo.
- Asesorar de forma xeral de saídas profesionais e elección vocacional a todo o alumnado, tendo en consideración o curso no que están matriculados.
- O Dto. de Orientación disporá da información actualizada para a orientación dos alumnos que desexen cursar ensinanzas de réximes especiais, Formación Profesional e estudos Universitarios.
- Suxerir aos departamentos a conveniencia de que elaboren probas obxectivas para avaliar as competencias do alumnado.

4.-ÁMBITOS DE ACTUACIÓN

En relación ós ámbitos nos que o departamento de orientación centrará a súa atención, levaranse a cabo a través dos seguintes plans:

4.1 Plan de Atención á diversidade.

Entenderase por atención á diversidade ó conxunto de medidas e accións que teñen como finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes características e necesidades, ritmos de aprendizaxe, motivacións, intereses e situacións sociais e culturais de todo o alumnado.

Obxectivos:

- Asesorar ós departamentos didácticos na elaboración de Programas de Reforzo, de Recuperación e Específicos personalizados.
- Asesorar e animar ó profesorado a utilizar metodoloxías baseadas no traballo cooperativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.
- Asesorar na elaboración das Adaptacións Curriculares significativas.
- Colaborar e asesorar na selección do alumnado para establecer desdobres de grupo, reforzo educativo nas áreas instrumentais.
- Optimiza-los procesos de Ensino-Aprendizaxe: previr dificultades de aprendizaxe, detectar dificultades de aprendizaxe e necesidades educativas, a través do profesorado-titor e ofrecer actividades que dean resposta ás demandas do profesorado.
- Articular respostas educativas ás dificultades e necesidades detectadas para mellorar a atención á diversidade.
- Incidir no desenvolvemento de accións que melloren a adquisición de técnicas de traballo intelectual nos alumnos.
- Desenvolverase o protocolo de detección do alumnado de TDAH, a partir de material publicado pola consellería.
- A partir do protocolo de ACOSO E CIBERACOSO elaborado pola consellería, estableceremos un protocolo adaptado e operativo para ó IES.
- Modificar e actualizar o Plan de atención á diversidade, para axustalo ó Decreto 229/2011, do 7 de decembro.

A atención á diversidade quedará reflectida no presente curso como segue:

Alumnado de primeiro e segundo de ESO, que polas súas dificultades de aprendizaxe, quedan exentos de cursar a segunda lingua estranxeira, recibirán reforzo de matemáticas e lingua galega. Tanto o alumnado de primeiro como o de segundo de ESO, reforzarán estas materias, alternándoas, unha hora de matemáticas e outra de lingua galega. Despois da avaliación inicial, e/ou da primeira avaliación, se o equipo educativo así o considera, o alumnado que precise máis reforzo nunha materia ca na outra, poderá recibir as dúas horas a semana reforzo naquela que máis dificultades ten. Así mesmo, se é preciso, incorporárase novo alumnado.

Dous grupos de Diversificación curricular. Un grupo de seis alumnos que seguen un PDC de dous anos, e outro grupo de oito alumnos que cursan o segundo ano; neste grupo incorporáronse dous alumnos para levar a cabo o PDC dun ano.

Dous alumnos seguirán adaptacións curriculares de acceso ó currículo (non significativas) na materia de Educación Física, debido á súa singularidade física. (Un alumno de 3º de ESO e unha alumna de 4º de PDC)

No momento de redactar esta programación en primeiro de ESO quedarán exentos da 2ª lingua estranxeira un total de 21 alumnos/as, dos 21 son de primeiro de ESO e 12 de segundo.

A partires da avaliación inicial, determináranse se é preciso máis exencións.

Respecto ó alumnado que tería que ser atendido pola profesora de apoio, está aínda por determinar, xa que do alumnado de nova incorporación, imos seguir o protocolo acordado polo departamento: primeiro a orientadora levará a cabo unha valoración psicopedagóxica, posteriormente no correspondente informe, se determinarán as necesidades de apoio do alumnado.

Seguiran con apoio aqueles alumnos que estando en segundo, e que seguen precisando reforzo, así como o alumnado de primeiro que non superou os obxectivos e polo tanto permanece un ano máis.

Actividades:

- Actividades de apoio ó profesorado-titor para a coordinación da avaliación inicial dos alumnos, sobre todo en primeiro e segundo da ESO. Informar das características do alumnado ó titor/a, sobre todo nos casos que polas súas importancia así o requira.
- Realizar actividades de colaboración e asesoramento co profesorado sobre medidas educativas preventivas ou específicas a través dos tutores/as .
- Elaborar propostas de actividades para o alumnado con necesidades específicas de apoio, en colaboración ca profesora de Pedagogía Terapéutica.
- Colaborar e asesorar aos departamentos didácticos, sempre que o demanden, para elaborar os programas de recuperación e personalizados, para a recuperación de materias pendentes, e do alumnado repetidor.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas necesarias, así como dos informes precisos.
- Colaboración na elaboración das adaptacións curriculares que sexan necesarias a partires da avaliación inicial.
- Asesoramento e apoio ó profesorado que imparte docencia nos grupos de Reforzo Educativo por exención da segunda lingua estranxeira, tanto en estratexias de aprendizaxe do alumnado como en estratexias metodolóxicas .

- Asesoramento ó profesorado e/ou os alumnos na utilización de técnicas de Traballo intelectual que melloren o rendemento escolar.
- Diseñar actividades de cooperación centro-familia.
- Elaboración desde o departamento do protocolo de TDAH, que se propondrá á CCP.
- Elaboración desde o departamento do protocolo de ACOSO E CIBERACOSO, que se propondrá á CCP.
- Actualización do Plan de Atención á diversidade, seguimento do proceso para a súa aprobación

4.2 Plan de Apoio á Acción tutorial

Tal e como establece no preámbulo a nova lei de educación, *as habilidades cognitivas, sendo imprescindibles, non son suficientes, é necesario adquirir competencias transversais, como o pensamento crítico a xestión a diversidade, a creatividade ou a capacidade para comunicar, actitudes clave como a confianza individual, o entusiasmo, a constancia e aceptación do cambio.* Polo tanto este labor, aínda que corresponde a toda a comunidade educativa, sendo unha dimensión máis da práctica docente, na ESO, a hora de tutoría centrarase exclusivamente nestes aspectos da persoa.

Ademais á acción titora tenderá a favorecer a integración e participación dos alumnos na vida do Centro, a realizar o seguimento personalizado do proceso de aprendizaxe e facilitar a toma de decisións respecto ó seu futuro académico e profesional. Para ilo se poñerá a disposición dos tutores/as as unidades didácticas necesarias para levar a cabo nas horas de tutoría. A orientadora levará a cabo clases de tutoría directamente co grupo de alumnos cando así sexa solicitado polo profesorado tutor e/ou por calquera outra circunstancia.

Se levarán a cabo titorías individuais, sempre que o caso así o requira, asistindo o/a alumno/a concreto no horario de atención ao alumnado establecido no horario do departamento.

Obxectivos:

- Que o alumnado forme unha imaxe axeitada da propia persoa, das súas características e posibilidades, e desenrolar actividades de forma autónoma e equilibrada, valorando o esforzo e a superación das dificultades.
- Que o alumnado aprenda a ser e a convivir, a resolver os conflitos de forma pacífica.
- Que adquiran as habilidades sociais básicas necesarias en todo cidadán para conseguir unha convivencia pacífica.
- Relacionarse con outras persoas e participar nas actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando a diversidade.
- Diseñar programas e accións que incidan na aprendizaxe dos valores propios dunha sociedade participativa e democrática favorecedores dun clima de convivencia e de respecto entre as persoas e as culturas.
- Aprender a organizar as tarefas académicas, adquiran hábitos e técnicas de estudo, imprescindibles para el éxito académico.

Dentro do apoio á acción titorial consideramos como prioritario o desenrolo dos seguintes programas:

ACOLLIDA PRESENTACIÓN E INTEGRACIÓN DO ALUMNADO

Actividades:

- Actividades encamiñadas á recepción dos alumnos, principalmente nos grupos onde haxa alumnos recen incorporados .

- Información de horarios, horas de titoría, etc.
- Recollida de información dos alumnos: ficha cos seus datos persoais, académicos...
- Presentación das actividades do PAT, admitindo suxestións e propostas dos titores e dos alumnos.
- Descrición da estrutura organizativa: organigrama.
- Debate sobre os dereitos e os deberes dos alumnos.
- Normas de convivencia
- Elección democrática de delegado-a
- Coñecer a través de probas sociométricas a integración dos alumnos no grupo e cohesión do grupo.

PROGRAMAS CENTRADOS NO DESEÑO DO PERSOAL DOS ALUMNOS

Encamiñados a:

- Potenciar as competencias persoais do alumnado,
- Facilitarlles un mellor coñecemento de si mesmos.
- Clarificar valores.
- Aprender a resolver conflitos
- Aprender a organizarse.
- Programa de habilidades sociais.

Actividades:

- Actividades de autoavaliación .
- Actividades informativas.
- Dinámica de grupos: técnicas para mellorar o autocoñecememeto mutuo. Resolución de conflitos (resolución de problemas estudio de casos, rol playing).
- Programas de desenrolo de condutas pro-sociais.
- Programa de resolución de conflitos.
- Prestarlles atención individualizada cando o soliciten.
- Axudarlles a conseguir unha boa integración no centro e no grupo de compañeiros e/ou compañeiras.
- O programa de habilidades sociais levarase a cabo realizando el procedemento que nel se recolle, que foi aprobado o curso pasado.

Para levar a cabo algúns dos obxectivos sinalados, esperamos contar a demais dos titores ca colaboración de servizos externos ó centro, como A Cruz Vermella, a Asociación Aesleme, K-18, o Concello, A garda civil.

Para que a labor titorial sexa operativa e organizada, orientadora e titores deberían poder manter contacto frecuente, debido a que non é posible pola organización de horarios, esta contacto establecerase a través de correo electrónico, agás nos casos más complexos e/ou delicados que deban ser tratados directamente, para o que buscaremos tempos fora dos nosos horarios.

4.3 Plan de Orientación académico e profesional:

O POAP, considérase como un aspecto mais da actividade orientadora que todo alumno precisa no seu proceso de ensino aprendizaxe. O seu obxectivo último vai na liña da auto-orientación, pero o proceso previo será o de facilitar a toma de decisións sobre o itinerario académico e profesional do alumnado.

En relación co POAP, o Departamento de Orientación incluírá as seguintes actuacións:

Asesoramento e colaboración nas tarefas xerais do Centro:

- Coordinación das actividades que teñan que ver coa orientación académica e profesional; conferencias, saídas, sesións informativas.

Cos profesores:

- Propoñerlles traballar nas súas áreas os contidos que facilitan o desenrolo da capacidade da toma de decisións.
- Realizar na hora de tutoría contidos específicos sobre o sistema educativo, o mundo sociolaboral, estratexias de búsqueda de emprego...
- Asesoramento e motivación para a posta en marcha de actuacións na dinamización da convivencia escolar.

Cos alumno:

- Informar ao alumnado dos recursos laborais e profesionais ó seu alcance.

- A través do programa orienta, que vaian perfilando as súas preferencias profesionais, para a toma de decisións de optativas en terceiro e cuarto da ESO
- Axudarlles na toma de decisións sobre as opcións que se lle presenten, a través de entrevistas individualizadas nas horas de tutoría.
- Favorecer o contacto cos distintos ámbitos profesionais, vinculando a escola co mundo do traballo e considerando este como obxectivo de ensinanza aprendizaxe.

Cos pais:

- Orientar ás familias de forma individual ou colectiva para que asuman responsablemente na educación e orientación dos seus fillos.
- Atención individualizada os que o soliciten.
- Reunións de pais nas que se lles informará da optatividade para os curso de 3º, 4º de ESO e 1º e 2º de Bacharelatos e Formación Profesional.

4.4 Actuacións coas Familias

Para acadar o obxectivo de mellora-la relación centro-familia, dende o D.O. se potenciará que os pais se impliquen no proceso educativo dos seus fillos mediante:

- Convocatoria de reunión colectiva pais-titores a lo menos unha vez o trimestre na que se tratarán os seguintes temas: Presentación do titor ,Calendario escolar, Avaliacións, RRI, funcións do D.O. Temas a tratar nas tutorías , Orientación vocacional e profesional...
- Reunión cos pais do alumnado que van levar algunha medida de atención a diversidade (Adaptacións, programas de reforzo educativo,etc.)

- Entrevistas persoais periódicas da orientadora cos pais dos nenos con necesidades educativas especiais, e potencia-la relación do profesorado de apoio cos pais.
- Entrevistas persoais cos pais dos alumnos que manifesten problemas de conduta, abandono, etc.
- Entrevistas persoais cos pais que as demanden.
- Facer conscientes ós pais de que a súa implicación na educación dos fillos é imprescindible.

4.5 .- Actuación cos Centros Adscritos

Os centros referidos son:

. C.E.I.P. de CABANAS de Salcedo

. C.E.I.P. DE SAN MARTIÑO (Iglesias).

. C.E.I.P A CARBALLEIRA de Lourizán.

- Reunión despois da avaliación inicial para intercambio de información sobre o alumnado de primeiro de ESO.
- Intervención puntual das demandas que se formulen.
- Contrastar información, e facer propostas de actuación en E. Primaria a partir das avaliacións dos alumnos de 1º de ESO.
- Diseñar accións encamiñadas á atención temperá do seu alumnado.

5.-METODOLOXÍA

A posta en marcha do plan anual de orientación levarase a cabo cunha intervención sistemática (tal e como se ven expoñendo) e dentro dun proceso integral, implicando non solo ós integrantes do Departamento, senón a todo o profesorado e aos pais.

A labor de intervención vai dirixida principalmente á prevención de dificultades sen esquecer a función compensadora, incidindo principalmente no contexto escolar e social do alumnado.

6.- DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DAS ACTIVIDADES

1º TRIMESTRE:

- Elaboración dos informes precisos para ó alumnado que despois da avaliación extraordinaria é proposto para incorporarse a un Programa de Diversificación Curricular.
- Entrevistas cos pais/nais do alumnado para expoñerlles en que consiste o PDC e propoñerlles a incorporación ó mesmo. Asinando o seu consentimento e o do fillo/a
- Elaboración do informe, e tramitación do mesmo á Comisión interuniversitaria de Galicia, para que un alumno que na convocatoria de setembro superou segundo de bacharelato, e que polas súas características individuais, require que o exame da selectividade sexa adaptado.
- Entrevistas individuais co alumnado e cos seus pais/nais que foron propostos para cursar a Formación Profesional Básica.
- Elaboración dos anexos para a inscrición e matrícula do alumnado que cursará FPB.

- Elaboración do Plan anual de Orientación.
- Constitución formal do Departamento de Orientación.
- Establecemento dos criterios pedagóxicos, organizativos e funcionais do mesmo.
- Presentación da programación ós membros do departamento.
- Revisión e priorización de actividades do Plan de Acción Titorial
- Comunicación da información recollida dos novos alumnos, en especial o que respecta ó alumnado con características individuais específicas.
- Organización das medidas de atención á diversidade tendo en conta as conclusións das avaliacións finais e da avaliación inicial.
- Posta en funcionamento do sistema de apoio as necesidades educativas especiais.
- Análise, valoración e proposta de Programas de reforzo, de recuperación e persoais así como dos Programas de Diversificación Curricular e das Adaptacións Curriculares.
- Avaliacións Psicopedagóxicas dos alumnos con necesidades educativas de apoio.
- Entrevistas familiares do alumnado que o precise.
- Entrevistas cos pais de alumnos que vaian a seguir programas de reforzo, recuperación, etc, Exención de Francés, ou calquera outra medida de atención a diversidade.
- Entrevistas individuais cos alumnos co demanden.
- Asesoramento e apoio á acción tutorial.
- Propostas e actuacións de dinamización da convivencia.
- Preparación da 1ª sesión de avaliación
- Asistencia as reunións das sesións de avaliacións.

- Entrevistas con pais que se precisen.
- Conclusións da sesión de avaliación.

2º TRIMESTRE:

- Operativización das conclusións da avaliación do 1º trimestre, revisión e actualización de decisións previas, correccións organizativas.
- Valoración e seguimento dos casos con avaliación psicopedagóxica
- Actuacións na dinamización da convivencia
- Valoración de casos con dificultades de aprendizaxe ou conduta non considerados con anterioridade.
- Reunións cas responsables dos centros adscritos.
- Orientación académica e profesional , en especial o referido a cuarto curso de ESO, e primeiro e segundo de Bacharelato.
- Seguimento das medidas de atención a diversidade que se están levando a cabo no presente curso.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas que se precisen.
- Asesoramento e apoio a acción tutorial.
- Seguimento das adaptacións curriculares se as houbera.
- Seguimento e valoración dos reforzos educativos que se están levando a cabo.
- Preparación da avaliación trimestral.
- Reunións de avaliación.
- Selección do alumnado que polo seu perfil sexa preciso medidas de atención á diversidade cara o próximo curso (Programa de Diversificación Curricular, se é que hai, ou Formación Profesional Básica.

- Conclusións da sesión de avaliación.
- Entrevistas co alumnado que o precise ou o solicite.
- Reunións individuais cas familias que o soliciten e/ou que sexan requiridas.
- Elaboración dos informes que se precisen

3º TRIMESTRE:

- Operativización das conclusións da avaliación do 2º trimestre: revisión e actualización de decisións previas, correccións organizativas.
- Entrevistas individuais cos pais que o soliciten ou que se lles teña que informar e/ou valorar a situación escolar dos seus fillos-as.
- Entrevistas persoais cos alumnos que o precisen e /ou o soliciten.
- Entrevistas cos pais de alumnos que podan ser propostos para Diversificación Curricular, Exención de Francés, Formación Profesional Básica ou calquera outra medida de atención a diversidade.
- Elaboración de documentos para solicitar a autorización dos Programas de Diversificación / Formación Profesional Básica e demais medidas que vaian adoptarse cara o seguinte curso.
- Avaliacións Psicopedagóxicas necesarias tanto no propio centro como nos adscritos.
- Realización do programa de orientación profesional e vocacional para os cursos de 3º, 4º de ESO e Bacharelato.
- Orientación académica e profesional: entrevistas individuais para a toma de decisións sobre optativas para o alumnado de 3º e 4º de ESO e Bacharelato
- Proposta de sesión de preavaliación.
- Preparación da avaliación final cos titores.

- Conclusións da avaliación final ordinaria.
- Reunión cas orientadoras dos centros adscritos para preparar o programa de transición de E. Primaria a ESO.
- Avaliación dos distintos plans elaborados no Departamento de Orientación.
- Elaboración da Memoria do departamento, así como a do Plan de Acción Titorial, do Plan de Atención á Diversidade e do Plan Académico e Profesional.
- Elaboración e Redacción da Memoria do Departamento de Orientación.

O longo do curso elaboraranse os seguintes documentos:

- Protocolo para a detección de acoso e ciber acoso, tentado que sexa o máis operativo posible, previamente ás reunións de departamento mandarase o elaborado por correo electrónico ós membros, para a súa mellora, ata completalo.
- Se comezará a elaboración dun protocolo da detección e atención do alumnado con TDAH. Para a elaboración partírase do *Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario* editado pola Xunta de Galicia.
- Deseño e elaboración dun documento práctico para realizar os informes individualizados para a ESO.
- Actualización do Plan de Atención á Diversidade

7.-RECURSOS DISPOÑIBLES

Persoais:

- Tutores
- Todo profesorado que imparte docencia
- Profesora de pedagogía terapéutica
- Xefes/as de departamento
- Equipo directivo
- Traballadora Social
- Fundación Secretariado Xitano
- E.O.E.

Materiais:

- Departamento de orientación co material de que dispón.
- Biblioteca.
- Aula de Informática.
- Departamentos Didácticos
- Aula de Tecnoloxía
- Aula de Plástica
- Secretaría
- Sala de titoría
- Sala de profesores.

8.-AVALIACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN.

A avaliación deste Plan de Orientación levarase a cabo ó longo de todo o proceso, o que permitirá facer revisións ou modificacións, ter en conta imprevistos etc,

Os criterios que se terán en conta serán:

- Relación entre os obxectivos , actividades e os resultados -Eficacia-
- Adecuación dos recursos, temporalización e estratexias metodolóxicas - Pertinencia-
- Viabilidade para levalo a práctica. -Viabilidade-

A valoración global das accións realizadas reflectírase nunha memoria final na que se indicará o nivel de consecución dos obxectivos, as dificultades atopadas, as modificacións introducidas, así como as propostas de mellora que se incorporarán no plan do seguinte curso.